

Läkare döms för misshandel

I *Nerikes Allehanda* den 22 februari 2012 på sidan 8 refereras ett brottsmål där en läkare dömts för misshandel. Rubriken, som var satt med stora bokstäver i fetstil förkunnade att en ”Läkare döms för misshandel”. Artikeln har betydligt större utrymme än sådana artiklar brukar få när det gäller denna typ av nyhet. Frågan som ska avhandlas här är varför, med en uppföljande kortfattad analys.

Hade det varit en lagerarbetare eller ett kassabiträde hade det kanske inte ens blivit en artikel. Det intressanta för skribenten är uppenbarligen att det är just en läkare som begått brottet. Hade misshandeln skett i tjänsten, vilket fallet inte var eftersom den skedde på en nattklubb, hade det varit relevant att ange att förövaren är läkare. Varför är det då så viktigt att berätta att brottslingen är läkare?

Läst mellan raderna förstås att just läkare borde hålla sig för goda att slåss. Vad är det för slags generalisering? Borde det inte gälla alla, oavsett yrke? Är det mer förståeligt att fiskare, taxichaufförer eller journalister slåss? Är dessa dummare, elakare, eller något annat som gör att de ska få slåss?

Nerikes Allehanda säljer sin tidning utifrån att allmänheten vill läsa vad som står där. Det är således så att NA:s rubriksättare utgår från att den tidningsläsande allmänheten har samma fördom om olika yrkesgruppers våldsbenägenhet som NA:s redaktion har. Journalisten skriver inte ut i klartext att just läkare är för goda för att slåss, men att det är – sett i relation – mer eller mindre okay för andra. Detta framgår ändå mellan raderna. Det hon förmedlar är alltså avsett att uppfattas av läsarna utan att det står i klartext. Läsarna förutsätts alltså dela hennes uppfattning.

I den mån läsaren läser just det som journalisten skriver mellan raderna är det mest sorgligt, men med utgångspunkten att läsaren faktiskt inte delar denna fördom öppnas ett nytt perspektiv. En mindre kritiskt analyserande läsare socialiseras till en förståelse i enlighet med fördomen. Oreflekterat fäster sig fördomen i undermedvetandet hos läsaren som lägger sig till med uppfattningen att läkare har högre moral, är fredligare, kort sagt, är bättre än andra. Det som skrivs i tidningen påverkar alltså läsarna. Därmed har tidningen rimligen ett stort ansvar för vad som skrivs.

Allting är i någon mening relativt. Om läkare är bättre så är väl de (vi) andra sämre. Det är inte bara så att vi triggas att se upp till läkare, utan även till att se ned på de (oss) andra, och kanske till och med ta detta som en ursäkt för att slåss. Det vore drastiskt att påstå att författaren är så förslagen att detta sker medvetet. Men det är inte drastiskt att kräva av en dagstidning som hävdar redaktionell kvalitet att den borde iakttä en smula eftertanke och ansvar.

I väntan på sådant ansvar anbefalles kritisk blick vid läsning av *Expressen*, *Aftonbladet* och numera även *Nerikes Allehanda*.*

* Den sista meningen är naturligtvis med bara för att få till en spydig slutkläm. Självklart anbefalles kritisk blick vid all läsning, även av detta alster.